

На основу чл. 19. Правилника о критеријумима и мерилима за оцену стручности, оспособљености и достојности кандидата у поступку предлагања и избора носилаца јавнотужилачке функције („Сл. Гласник“ РС бр. 43/15 и 80/2016-др.правилник) представљам

**ПРОГРАМ ОРГАНИЗАЦИЈЕ И
УНАПРЕЂЕЊА РАДА
Основног јавног тужилаштва у Панчеву**

**в.ф. главног јавног тужиоца у Основном јавном тужилаштву
у Панчеву и јавни тужилац у Вишем јавном тужилаштву у
Панчеву**

Мирјана Милићевић

новембар 2023. год.

САДРЖАЈ

УВОДНА ИЗЛАГАЊА	1
Поглавље 1.	1
МЕСНА НАДЛЕЖНОСТ, ПРОСТОРНО-ТЕХНИЧКИ УСЛОВИ РАДА СТАНОВНИШТВО НА ТЕРИТОРИЈИ ОСНОВНОГ ЈАВНОГ ТУЖИЛАШТВА У ПАНЧЕВУ	
1.1. Месна надлежност и становништво на територији Основног јавног тужилаштва у Панчеву	1
1.2. Просторно-технички услови рада Основног јавног тужилаштва у Панчеву.....	2
Поглавље 2.	3
ОСТВАРЕЊЕ УЛОГЕ ЈАВНОГ ТУЖИЛАШТВА	
2.1. Унутрашња организација рада јавног тужилаштва у циљу остварења улоге	4
2.2. Праћење законитости и ефикасности у поступању носилаца јавнотужилачке функције	6
2.3. Однос јавног тужилаштва и полиције.....	7
2.4. Однос јавног тужилаштва са другим државним органима и организацијама	7
2.5. Однос јавног тужилаштва са организацијама невладиног сектора и цивилног друштва	8
Поглавље 3.	9
УПРАВА У ЈАВНОМ ТУЖИЛАШТВУ И ПОЛОЖАЈ АДМИНИСТРАТИВНОГ ОСОБЉА	
3.1. Функционисање управе у јавном тужилаштву.....	9
3.2. Положај административног особља у јавном тужилаштву.....	11
Поглавље 4	11
ОДНОС ЈАВНОГ ТУЖИЛАШТВА СА НЕПОСРЕДНО ВИШИМ ТУЖИЛАШТВОМ И СПРОВОЂЕЊЕ УПУТСТАВА ВРХОВНОГ ЈАВНОГ ТУЖИЛАШТВА	
4.1. Однос јавног тужилаштва са непосредно вишим јавним тужилаштром	11
4.2. Спровођење упутстава Врховног јавног тужилаштва	12
Поглавље 5.	12
ОДНОС ЈАВНОГ ТУЖИЛАШТВА СА ГРАЂАНИМА, ЈАВНОШЋУ И СРЕДСТВИМА ЈАВНОГ ИНФОРМИСАЊА	
5.1. Однос јавног тужилаштва и грађана	12
5.2. Однос јавног тужилаштва са јавношћу и средствима јавног информисања.....	13
ЗАКЉУЧНИ СТАВОВИ	14

Уводна излагања

Законским и подзаконским прописима регулисан је положај, улога, овлашћења и етички стандарди којих се имају придржавати носиоци јавнотужилачке функције, те се овим Програмом организације и унапређења рада јавног тужилаштва (у даљем тексту: Програм) неће цитирати законски стандарди и начела којих се, у циљу остварења своје улоге, јавно тужилаштво и носиоци јавнотужилачке функције имају придржавати, с обзиром да је императивно њихово поштовање.

Програм садржи јасно дефинисане конкретне мере и активности које је потребно предузети у циљу боље организације и унапређења квалитета рада и побољшања материјално-техничких услова рада у циљу побољшања услова за рад носилаца јавнотужилачке функције и осталих запослених у тужилаштву, као и у циљу обезбеђења правилности, законитости и ефикасности рада јавног тужилаштва.

Надаље, програмом ће бити анализирани и дефинисани мере и активности којима би се унапредила организација и рад јавног тужилаштва, и то кроз више различитих области у оквиру којих се мере имају спроводити.

Поглавље 1.

МЕСНА НАДЛЕЖНОСТ, ПРОСТОРНО-ТЕХНИЧКИ УСЛОВИ РАДА И СТАНОВНИШТВО НА ТЕРИТОРИЈИ ОСНОВНОГ ЈАВНОГ ТУЖИЛАШТВА У ПАНЧЕВУ

1.1. Месна надлежност и становништво на територији Основног јавног тужилаштва у Панчеву

Почев од 01. јануара 2014. године и ступања на снагу Закона о седиштима и подручјима судова и јавних тужилаштва („Сл. Гласник“ РС бр. 101/2013) престала је надлежност Основног јавног тужилаштва у Панчеву на територији општине Ковин. Не узимајући у обзир територију општине Ковин битно је указати да се подручје надлежности Основног јавног тужилаштва у Панчеву простире на 900 км² те наведену територију према подацима Републичког завода за статистику насељава око 150.000 становника међу којима доминира немали број националних мањина и то претежно Румуна, Словака, Мађара, Русина, Рома и др.

У вези са наведеним, имајући у виду чињеницу да се надлежност тужилаштва простире на територији са вишенационалним становништвом, у складу са правима зајамченим Уставом Републике Србије, међународним актима и другим прописима које у свом поступању примењује јавно тужилаштво, планира се предузимање мера у правцу одржавања континуитета у поштовању и очувању права припадника националних мањина и других етничких група, који ће бити учесници у поступцима иницираним од стране овог тужилаштва, те ће се предузимати адекватне мере у циљу обезбеђења њихове потпуне равноправности у поступцима у којима ће се као учесници, у својству извршилаца дела или других субјеката поступка, појављивати припадници националних мањина.

1.2. Просторно –технички услови рада Основног јавног тужилаштва у Панчеву

Основно јавно тужилаштво у Панчеву је смештено на трећем спрату зграде правосудних органа у Панчеву лоциране у ул. Војводе Радомира Путника бр. 13-15 и има на располагању укупно 15 просторија, а тужилаштво на располагању има и просторије, у згради у којој се налазио Окружни затвор Панчево, намењене за смештај и чување архивског материјала које нису адекватно опремљене за наведену сврху при чему се архивски материјал тужилаштва, који је смештен у тим просторијама налази у фази одређеног степена оштећења. Од превозних средстава Основно јавно тужилаштво има на располагању ново путничко моторно возило марке "Volkswagen Taigo" и путничко моторно возило марке „Volkswagen Polo“ добијено на коришћење од Дирекције за управљање одузетом имовином.

С обзиром да просторно-технички услови рада представљају неопходан услов да би се организација рада у јавном тужилаштву могла адекватно спроводити и реализовати, те као такви не представљају занемарљив услов за несметано остварење улоге јавног тужилаштва у друштву, у циљу побољшења наведених услова, планира се предузимање мера:

- у циљу побољшања рада тужилаштва, бржег и бољег рада, потребно је побољшати безбедност и чување тужилачких података садржаних у актима тужилаштва који се чувају у електронском облику, а све у сврху онемогућавања приступа овим подацима лицима која нису овлашћена да знају њихову садржину. Само побољшање рада тужилаштва подразумевало би увођење потребних рачунарских система који омогућују боље управљање приступом електронским подацима (ко је од особља тужилаштва приступио којим подацима и у које време и до када је трајао приступ подацима), бољом контролом приступа, као и спречавање „дурења“ података. Потребно је препознати и извршити категоризацију интернет садржаја - интернет сајтова, који у себи имају малициозни садржаје који могу да оштете поједине делове тужилачке мреже, као и тужилачке акте, односно електронске податке. Ово је посебно потребно нагласити с обзиром да су све чешћи "фишинг" напади на државне институције и њихове запослене. Све наведено је и у вези са увођењем програма САПО у рад тужилаштва
- рачунарска опрема у тужилашту је стара више година, те је направљен план о замени дотрајале опреме, појединих радних станица, штампача и копира апарата
- због неадекватне архиве и могућности оштећења архивске грађе тужилаштва предузеће се мере ради проналажења адекватнијег простора за архиву тужилаштва, с обзиром да се у граду налази већи број зграда које се не користе и које је могуће прилагодити за потребе архиве тужилаштва. Текући предмети који су у раду се осим у писарници, која није адекватна потребама тужилаштва, чувају у свим кабинетима које користи тужилаштво, дакле и у кабинетима у којима се свакодневно обављају доказне радње
- у циљу побољшања комуникације са грађанством потребно је дефинисати људске, техничке и садржајне ресурсе за официјелни интернет портал Основног јавног тужилаштва у Панчеву – <http://pancevo.ojt.rs>. Примера ради то би значило боље одржавати и ажурирати интернет портал, тако што би се навели подаци

контакт особе за поједине области (за односе са јавношћу, за давање свих информација које су од помоћи и користи жртвама, оштећеним лицима, као и сведоцима и слично). Посебна пажња би се обратила тужилачком садржају од значаја за јавност. Активнијом употребом е-маила Основног јавног тужилаштва у Панчеву – cprava@pancevo.ojt.rs могла би се успоставити ефикаснија, бржа и економичнија комуникација у првом реду са адвокатима и другим државним органима, организацијама и привредним субјектима

- у мају месецу 2023. године Основном јавном тужилаштву у Панчеву је дато на коришћење ново путничко моторно возило марке "Volkswagen Taigo", те како јавно тужилаштво службено возило користи за предузимање службених радњи и ван седишта тужилаштва и за спровођење предистражног и истражног поступка, од великог је значаја добијање новог возила на коришћење, док се путничко моторно возило марке „Volkswagen Polo“ користи за потребе тужилаштва у локалу
- како је одлуком Високог савета тужилаштва А бр. 681/23 од 31. октобра 2023. године број јавних тужилаца са 9 повећан на 10, организоваће се састанак са председником Вишег суда у Панчеву како би тужилаштву била додељена још једна просторија која би се користила за спровођење доказних радњи, јер тужилаштво сада има на располагању само три кабинета који се користе за спровођење доказних радњи, а има 10 јавних тужилаца и 6 јавнотужилачких помоћника, као и додатни кабинети за јавне тужиоца, који већ сада седе по двоје
- како би се обезбедило успостављање физичког обезбеђења испред просторија тужилаштва у којима се спроводи истрага, иницираће се састанак са председником Вишег суда у Панчеву, а што је неопходно имајући у виду повећане ризике по безбедност особља које предузима процесне радње у наведеној фази кривичног поступка, уз напомену да су припадници правосудне страже у згради смештени у приземљу зграде, а тужилаштво на трећем спрату што узрокује немогућност адекватне реакције припадника службе обезбеђења у случајевима потенцијалне угрожености безбедности носиоца јавнотужилачке функције и стручног особља у тужилаштву
- као нужна показала се и потреба да се инсталира електронски систем за сигнализацију угрожености безбедности функционера и стручног особља у тужилаштву, а у виду уградње засебног тастера који би био лоциран на адекватном месту у, пре свега, кабинетима истраге и електронски повезан са централним системом лоцираним у просторијама правосудне страже у приземљу зграде.

Поглавље 2.

ОСТВАРЕЊЕ УЛОГЕ ЈАВНОГ ТУЖИЛАШТВА

Као приоритет у раду, уз пошовање уставног и законског положаја јавног тужилаштва, постављају се циљеви који обезбеђују потпуну законитост, професионализам и ефикасност у раду јавног тужилаштва утемељену на начелима непристрасности, самосталности и независности у раду.

У вези са наведеним планира се предузимање низа активности у оквиру организације рада самог тужилаштва, као и на пољу сарадње са другим државним органима и организацијама, а што би омогућило ефикасније кривично гоњење учинилаца кривичних дела као основне улоге јавног тужилаштва.

2.1. Унутрашња организација рада јавног тужилаштва у циљу остварења улоге

Основно јавно тужилаштво у Панчеву чине главни јавни тужилац (тренутно в.ф. главног јавног тужиоца), јавни тужиоци и особље јавног тужилаштва.

Јавнотужилачку функцију у Основном јавном тужилаштву у Панчеву заједно са в.ф. главног јавног тужиоца врше и тренутно 7 јавних тужилаца (један јавни тужилац је упућен у Више јавно тужилаштво у Београду, један јавни тужилац је на породилском одсуству, а у току је конкурс за избор једног јавног тужиоца), те ће се повратком привремено одсутних јавних тужилаца и избором једног јавног тужиоца испунити систематизовани број радних места у овом тужилаштву.

На радном месту јавнотужилачким помоћника запослено је 5 извршилаца, и 1 јавнотужилачки помоћник на одређено време.

Основно јавно тужилаштво у Панчеву нема систематизовано радно место тужилачког приправника, а тренутно у овом тужилаштву је на обуци један привправник - волонтер који прима накнаду преко Националне службе за запошљавање. Током вршења функције прво као јавног тужиоца, а затим и као в.ф. главног јавног тужиоца уочила сам да је систематизовано радно место приправника веома битно јер би се на тај начин, кроз обуку, омогућило стварање "тужилачког кадра", што је од значаја за јавнотужилачку правну струку.

У циљу побољшања функционисања начина рада јавног тужилаштва и остваривања његове улоге, предвиђено је низ мера и активности које би одржале квалитет интерне организације јавног тужилаштва и то:

- предузимање мера и активности у циљу стручног усавршавања носилаца јавнотужилачке функције и јавнотужилачких помоћника за поступање у предметима „злочина мржње“ и у области повреде права слобода човека и грађана, обезбеђивањем учешћа лица на стручним обукама везаним за наведену област, као и успостављањем сарадње са организацијама цивилног друштва на територији града Панчева која се баве заштитом права лица виктимизованим наведеним злочинима, а у циљу размене знања и искуства потребних за поступање у наведеним областима
- апсолутно је неопходна активнија улога тужилаштва у поступку одузимања имовинске користи проистекле из кривичног дела (ОИК предмети) и тешња сарадња са Јединицом за финансијске истраге, као и са надлежним државним органима на територији града Панчева који располажу подацима о покретним стварима и непокретностима које могу бити предмет привременог или трајног одузимања у смислу Закона о одузимању имовине проистекле из кривичног дела. Такође, од полицијских службеника ће се захтевати поступање по одредби чл. 16а Закона да достављају податке о имовини осумњиченог и трећих лица, с обзиром да полиција веома ретко поступа по наведеној одредби
- активнија поступање јавног тужилаштва у „проактивним истрагама“ те је, ради остварења тог циља, Планом и програмо рада јавног тужилаштва одређен један

носилац јавнотужилачке функције (и јавнотужилачки помоћник) који имају дефинисан радни задатак да прате информације које пружају средства јавног информисања – електронски медији, штампа, социјалне мреже, портали, на територији надлежности јавног тужилаштва, а којим информацијама се указује на потенцијално извршење кривичног дела из надлежности јавног тужилаштва или о постојању догађаја који је од значаја за рад јавног тужилаштва

- на основу члана 25. став 5. Закона о спречавању о насиљу у породици у Основним јавним тужилаштву у Панчеву формирана је Група за координацију, те је прописано да Групом председава јавни тужилац Основног јавног тужилаштва, осим ако је за гоњење кривичног дела надлежно Више јавно тужилаштво. Како је у пракси све већи број малолетних учинилаца кривичног дела насиље у породици то би се предузеле мере да се јавни тужилац Вишег јавног тужилаштва у Панчеву активно укључи у рад Групе, како би се на време предупредиле теже последице и на крају малолетницима указала неопходна помоћ
- чешће сазивања колегијума тужилаштва и њихово одржавање у временском интервалу на сваких месец дана и вандредно одржавање колегијума у зависности од потребе, а у складу са Правилником о управи у јавним тужилаштвима, уз анализу општих обавезних упутстава Врховног јавног тужилаштва и разматрање механизма за њихово ефикасно и целисходно спровођење, затим у циљу успостављања јединственог поступања у изради јавнотужилачких аката и решавања други конкретних проблема у поступању по појединачним предметима
- предузимања мера у циљу попуњавања систематизованих радних места у јавном тужилаштву (државних службеника, пре свега из области информационе технологије, са информационим сертификатима, због ускорог увођења САПО, јер тренутно Основно јавно тужилаштво у Панчеву користи услуге информатичара запосленог у Вишем јавном тужилаштву или информатичара из других правосудних органа који се налазе у згради где су и просторије овог тужилаштва), уз напомену да је Основно јавно тужилаштво у Панчеву спровело један конкур за попуњавање радног места информатичара, на који оглас се нису јавили кандидати који испуњавају услове, тако да ће се у том правцу, имајући у виду и стање на тржишту рада, иницирати прилагођавање услова радног места
- стално обучавање тужилачког особља у побољшању информатичке писмености и у побољшању свести о информационој безбедности
- наставак стручног усавршавања јавнотужилачких кадрова, како носилаца јавнотужилачке функције тако и јавнотужилачких помоћника, обезбеђењем њиховог учешћа на вебинарима, семинарима, стручним обукама и стручним тренинзима у организацији релевантних домаћих и страних институцијама
- обезбеђење даље специјализације јавнотужилачког помоћника задуженог за сарадњу са средствима јавног информисања и обезбеђивањем учешћа лица на стручним обукама везаним за наведену област поступања

- обезбеђење стручног усавршавања јавнотужилачког помоћника, у складу са Законом о заштити узбуњивача ("Сл. гласник" РС бр. 128/14), овлашћеног за пријем информација и вођење поступка у вези са узбуњивањем у Основном јавном тужилаштву у Панчеву, обезбеђивањем учешћа на стручним обукама везаним за област поступања, као и успостављањем сарадње са другим овлашћеним лицима која, у другима органима на територији града Панчева, врше наведене активности.
- у тужилаштву је одређено лице задужено за заштиту запослених од мобинга те је потребно донети одлуку о спровођењу мера предвиђених законским прописом уколико до мобинга дође.

2.2. Праћење законитости и ефикасности у поступању носилаца јавнотужилачке функције

Главни јавни тужилац је дужан да се стара о ефикасности и законитости у поступању јавних тужилаца, тако да су предузете мере у правцу решавања старих предмета и то:

- активније поступање у решавању тзв. „старих предмета“, у правцу ефикаснијег решавања предмета старијих од три године и контроле обрађивача таквих предмета, уз редовно праћење рада по тим предметима. По ступању на функцију в.ф. главног јавног тужилаштва у Основном јавном тужилаштву у Панчеву затражила сам статистички податак о укупном броју активних КТ предмета, са посебним освртом на активне предмете закључно са 2021. годином. Након анализе активних предмета направљен је програм решавања тих предмета, те сада у Основном јавном тужилаштву у Панчеву на дан 20. новембар 2023. године јавни тужиоци и јавнотужилачки помоћници поступају у укупно 145 КТ предмета формираних у јавном тужилашту закључно са 31. децембром 2021. године. Имајући у виду да Основно јавно тужилаштво у Панчеву годишње формира у просеку око 1.800 - 2.000 КТ предмета, постигнут је изузетан успех у раду тужилаштва и решавању "старих предмета".
- у тужилаштву је до новембра месеца 2023. године закључено 24 Споразума о признању кривичног дела, те имајући у виду укупан број предмета у раду на годишњем нивоу то је мали број, али како се готово 50% предмета завршава - пресуђује на рочиштима за изрицање кривичних санкција, и то по предлогу јавних тужилаца, може се закључити да је мали број закључених Споразума о признању кривичног дела компензован великим бројем рочишта на којима се доносе осуђујуће пресуде. Имајући у виду и нову адвокатску тарифу, обавезу да сваки окривљени приликом закључења споразума има браниоца, заузет је став да се и даље предлажу рочишта, а наравно у предметима где се од стране одбране окривљених иницира закључење споразума тужилаштов ће примењивати и овај институт
- у Основном јавном тужилаштву у Панчеву се у значајном броју предмета примењује институт одлагање гоњења, а у складу са обавезним упутством

2.3. Однос јавног тужилаштва и полиције

У погледу односа јавног тужилаштва и полиције, као органа надлежног за откривање кривичних дела и њихових учинилаца, односно као органа са којим тужилаштво остварује најтешњу сарадњу у предистражном поступку, уз јасно дефинисање тужилаштва као руководиоца предистражног поступка, као један од приоритета поставља се унапређење односа са подручном полицијском управом и конкретизација заједничког деловања у сузбијању специфичних облика криминалитета, те се планира:

- учесталији састанци између начелника подручне полицијске управе и полицијских станица, на којим састанцима би се установили темељи поступања полиције по налозима тужилаштва, утицало на ажурније поступање полиције по налозима тужилаштва, јасно дефинисала садржина и форма кривичних пријава које подноси полиција, те одређен квалитет доказа којима пријама мора бити снабдевена у моменту подношења, те предузимане мере у циљу поступања у одређеним конкретним кривичноправним случајевима
- одредити контакт особу у јавном тужилаштву за успостављање ужег облика сарадње са одељењем полиције надлежном за странце, а у циљу планирања начина хитног поступања у случају потенцијалних кривичних дела која би могли извршити страни држављани у наредном периоду што представља конкретну могућност имајући у виду прилив миграната из афричких и азијских земаља на територију Републике Србије, као и чињеницу да се они релативно кратко задржавају на територији наше државе што инплицира нужност хитне рекације надлежних органа у случају потенцијалног извршења кривичног дела од стране наведене категорије лица. Страни држављани су често и жртве, те је тужилаштво и раније предузимало мере у сарадњи са одељењем за странце при полицијској управи, као и са Центром за азил и прихватним центрима

2.4. Однос јавног тужилаштва са другим државним органима и организацијама

У циљу остварења функције јавног тужилаштва неопходно је успостављање сарадње са државним органима и организацијама са којима, изузев полиције, тужилаштво остварује професионалну сарадњу у предистражном и истражном поступку и са којима тужилаштво, с обзиром на функцију коју обавља, по природи ствари треба да одржава одређени вид кооперације.

Успостављањем ужег механизма сарадње јавног тужилаштва и других органа превасходно би се допринело ефикасношћу у раду јавног тужилаштва и сам кривични поступак учинио бржим и делотворнијим. У вези с наведеним:

- како је дана 10. фебруара 2022. године Влада Републике Србије донела Закључак којим је усвојен Општи протокол за заштиту деце од насиља, то је дана 12. јула 2023. године Покрајинска влада донела одлуку о образовању и именовању Коориднационог тела за заштиту деце и ученика од насиља, чији је задатак, између осталог, подстицање закључења споразума на локалном нивоу између установа и организација градска управа града Панчева добила је сагласност за закључење локалног Протокола који се односи на заштиту деце у свим срединама: у породици, у установама где деца бораве у краћем или дужем периоду, на улици, спортским, забавним или другим јавним догађајима, у

дигиталном простору и другим местима где се деца налазе, тако да се у наредном периоду очекује почетак примене Протокола по којем ће активну улогу имати и тужилаштво

- успостављања сарадње са Заштитником грађана града Панчева којом би се дефинисала обавеза заштитника да тужилаштву достави извештај уколико препозна повреду права грађана од стране локалне самоуправе, како би се оценило евентуално постојање кривичног дела
- предузимање активности у циљу успостављања сарадње са Повереником за заштиту равноправности којим би се дефинисала обавеза наведеном органу да иницијални акт који је поднет тужилаштву и којим се указује на дискриминацију грађана по поједином основу, у случају када се појави сумња, буде достављен овом тужилаштву на разматрање како би се оценило евентуално постојање кривичног дела у радњама лица на која се односи предметни акт
- успостављање сарадње са Агенцијом за борбу против корупције којом би се дефинисала обавеза наведеног органа да, уколико препозна постојање сукоба интереса оствареног на територији надлежности овог тужилаштва, достави акт тужилаштву на разматрање
- закључивање меморандума о сарадњи са Канцеларијом за алтернативне санкције у Панчеву којим би се прецизирао поступак примене и праћења извршења санкција и одређивање контакт особе задужене за непосредни надзор над лицем које извршава алтернативну санкцију
- предузимање активности у циљу успостављања сарадње са канцеларијом Повереника за информацијаме од јавног значаја и заштиту података о личности којом би се обезбедило одржавање заједничких сесија у циљу упознавања са праксом рада наведеног органа имајући у виду да и даље постоје недоумице у погледу тога шта се има сматрати информацијом од јавног значаја коју треба пружити, а шта податком одређеног степена тајности чију садржину тражиоци информације нису овлашћени да сазнају
- очекује се и закључивање протокола о сарадњи између Основног јавног тужилаштва, Полицијске управе Панчево и Специјалне болнице за психијатријске болести „Ковин“, који се односи на хитну хоспитализацију лица учинилаца кривичних дела, пре свега лица која чине насиље у породици, а којима је неопходна психијатријска помоћ

2.5. Однос јавног тужилаштва са организацијама невладиног сектора и цивилног друштва

Имајући у виду да у модерном демократском друштву организације цивилног друштва и адвокатура имају знатну улогу у области заштите људских права и слобода, те ценећи да је и улога јавног тужилаштва за крајњи циљ има заштиту наведених категорија, указује се, с обзиром на заједнички крајњи циљ, као значајно, целисходно и конструктивно успостављање механизма сарадње између невладиног сектора и јавног тужилаштва, водећи рачуна да такав вид сарадње ни на који начин не угрози самосталност и не уруши поверење јавности у јавно тужилаштво.

Предузимаће се мере у циљу сарадњи са организацијама цивилног друштва које своју делатност врше на територији надлежности јавног тужилаштва, а које се баве заштитом и унапређењем права угрожених друштвених и етничких група, пружањем подршке и помоћи лицима виктимизованим извршењем одређених кривичних дела и заштитом права националних мањина и других етничких група, а посебно невладиним организацијама које се баве пружањем помоћи жртвама кривичних дела имајући у виду да је исказ жртва кривичних дела један од кључних доказа у кривичном поступку

Поглавље 3.

УПРАВА У ЈАВНОМ ТУЖИЛАШТВУ И ПОЛОЖАЈ АДМИНИСТРАТИВНОГ ОСОБЉА

3.1. Функционисање управе у јавном тужилаштву.

Обезбеђење услова за функционисање јавнотужилачке управе се показује као веома битно посматрајући како са аспекта остварења једног модерног јавнотужилачког механизма, тако и са аспекта остварења права кривичнопроцесних субјекта, односно права грађана која се остварују пред јавним тужилаштвом.

Ради обезбеђења ефикасне, синхронизоване и делотворне управе, планира се :

- у току је поступак увођења програма САПО што представља интегрисано решење за управљање документима и предметима у јавним тужилаштвима у Републици Србији, што ће значајно побољшати ефикасност управе пре свега код израде годишњих извештаја. Сада се нове кривичне пријаве, пресуде, решења и други акти уносе ручним завођењем у уписнике, затим се сва лица заведена у уписнике уносе ручно у именике, кроз које се касније врши претрага, што само указује на потребу да се ојачају пре свега технички капацитети јавног тужилаштва.
- у Основном јавном тужилаштву у Панчеву је техничко особље записничари и дактилографи организовано на тај начин што три записничара, запослена на неодређено време, раде у кабинетима где се спроводе доказне радње, један записничар, запослен на одређено време, ради у кабинету где се спроводе хитне доказне радње (дежурни кабинет за претресе, хитне мере, притворе). У дактилобируу су радно ангажована два записничара и један дактилограф и они врше израду аката са диктафона и по диктату јавних тужилаца и јавнотужилачких помоћника. Један записничар је од 01. новембра 2023. године распоређен у писарницу на испомоћ, јер поред управитеља писарнице, у тужилаштву је систематизовано још два места уписничара, што је недовољан број лица имајући у виду број предмета у раду.
- израда обрасца извештаја о лицима која су раније евидентирани као подносиоци захтева за слободан приступ информација од јавног значаја како би пратило да ли иста лица подносе захтеве и траже информације за исти предмет, а све у циљу ефикаснијег поступања тужилаштва по поднетим захтевима

- формирање обрасца за извештаја о лицима која су раније евидентирани као подносиоци представки и притужби, који извештај би се сачињавао приликом формирања предмета, а имао би за циљ упознавање обрађивача предмета са чињеницом подношења преставке или притужбе истих подносилаца исте или сличне садржине, а о којима је већ одлучивано, имајући притом искуство из ранијег периода да је учестало подношење истоветних притужби и представки на поступање обрађивача по истом предмету
- предузимање мера да се у складу са одредбама важеће Листе категорија регистратурског материјала са роковима чувања донете од стране Републичког јавног тужилаштва на омоту списка сваког предмета означава рок чувања списка
- приликом израде статистичких или текстуалних извештаја који се израђују на захтев непосредно вишег тужилаштва, министарства надлежног за правосуђе или другог државног органа, а којима се захтева пружање података о којима Основно јавно тужилаштво води евиденцију, планира се увођење обавезе управитеља писарнице да саставља извештај о затраженим статистичким подацима и својим потписом и печатом тужилаштва верификује тачност података унетих у извештај
- доношење интерног Правилника о начину рада и поступању техничког особља, пре свега достављача, као уже организационе јединице тужилаштва у циљу прецизирања одредбе чл. 40. ст.1. Правилника о управи у јавним тужилаштвима и прецизног дефинисање радних задатака, овлашћења и обавеза запослених везано за поступак експедиције аката тужилаштва. Интерним правилником о раду дактилобироа био би прецизније дефинисан начин експедиција аката органима који се налазе у загради правосудних органа у Панчеву, време и дневни период експедиције аката који се упућују наведеним органима, начин експедиције аката који имају одређени степен хитности доставе, начин уношење података о експедованим актима у интерне доставне књиге тужилаштва, начин поступања у случају погрешног уписа података у доставне књиге, те прецизни механизам начина контроле садржине доставне књиге од стране јавног тужиоца или лица које он овласти.
- уведена је израда распореда суђења и истрага који се истичу на огласној табли јавног тужилаштва, а очекује се и на интернет порталу јавног тужилаштва како би се, са једне стране, обезбедило могућност странкама да се упознају о времену и месту предузимања процесних радњи, а са друге стране, олакшало расподелу предмета обрађивачама и обезбедило могућност благовременог упознавања са предметима пре заказаних суђења
- прецизирање садржине службене белешке о разгледању и фотокопирању списка која би садржала: датум разгледања или фотокопирања списка, податке о лицу које врши разгледање списка или коме се издају фотокопије списе; ознака списка предмета који су разгледани или фотокопирани, подаци о актима који су фотокопирани, својеручни потпис лица које је вршило разгледање списка или коме су издате фотокопије аката и својеручни потпис референта писарнице

3.2. Положај административног особља у јавном тужилаштву

Законом о државним службеницима предвиђено је право и дужност стручног усавршавања државних службеника према потребама органа, те како наведено право запослених у тужилаштву предвиђа и Правилник о управи у јавним тужилаштвима то се планира предузимање мера у циљу обезбеђења стручног усавршавања административног особља подношњем иницијатива и одржавањем њихове стручне обуке:

- организовање обуке - курсева запослених у циљу стицања основних знања потребних за примену и коришћење програма за електронско вођење уписника - САПО што представља интегрисано решење за управљање документима и предметима у јавним тужилаштвима у Републици Србији(чија се примена очекује у наредном периоду). Наведена обука иначе је започета online, без претходног инсталирања програма на рачунарима у тужилаштву, што знатно отежава обуку, те би се предузеле мере како би се обезбедило да се обука спроводи у просторијама тужилаштва од стране лица коју су овлашћена од стране надлежног министарства да врше обуку
- организовање обуке запослених за руковање уређајима за аудио бележење исказа лица која учествују у кривичном поступку и то успостављањем сарадње са тужилаштвима и другим органима који у раду примењују наведене уређаје
- обезбеђење учешћа административног особља на семинарима и едукативним сесијама у организацији државних органа РС, невладиних организација и међународних организација а који су од значаја за стицање нових знања и ефикаснијег вршење послова из делокруга рада административног особља.

Поглавље 4.

ОДНОС ЈАВНОГ ТУЖИЛАШТВА СА НЕПОСРЕДНО ВИШИМ ТУЖИЛАШТВОМ И СПРОВОЂЕЊЕ УПУТСТАВА ВРХОВНОГ ЈАВНОГ ТУЖИЛАШТВА

4.1. Однос јавног тужилаштва са непосредно вишим јавним тужилаштвом

Однос јавног тужилаштва са непосредно вишим јавним тужилаштвом је прецизно дефинисан одредбама Закона о јавном тужилаштву, као и Правилника о управи у јавним тужилаштвима.

У циљу успостављања ефикасне сарадње са непосредно вишим јавним тужилаштвом, планира се:

- Основно јавно тужилаштво ће се у свом раду у поступању по конкретним предметима и у ситуацији када се за тиме укаже потреба позивати на одредбе чл. 51. Правилника о управи о јавним тужилаштвима, на који начин би се у битној мери обезбедило јединствено поступање тужилаштва, допринело успостављањем јединствених ставова и унапређењу јавнотужилачке праксе

- иницирање одржавања заједничких састанака и колегијума са Вишим јавним тужилаштвом у Панчеву и Основним јавним тужилаштвом у Вршцу, на којима би се разматрали проблеми у раду јавних тужилаштава као и спорна правна питања и практични проблеми у раду те изналазили начини и механизми за њихово отклањање или ублажавање
- предузимање конкретних активности у циљу унапређења поступања по захтевима непосредно вишег тужилаштва којима се тражи достава статистичких података о којима ово тужилаштво води евиденцију и то одређивањем једног лица које ће искључиво бити задужено за обраду и доставу статистичких података, као и успостављањем механизма доставе наведених података електронским путем у виду претходно скенираног документа који је снадбевен потписом јавног тужиоца и печатом тужилаштва.

4.2. Спровођење упутстава Врховног јавног тужилаштва

Уставом Републике Србије је уређен положај Врховног јавног тужиоца као уставне категорије, а Законом о јавном тужилаштву дефинисано је право Врховног јавног тужиоца да непосредно нижим тужилаштвима издаје општа обавезна упутства, као и дужност осталих тужилаштва да поступе по наведеним упутствима без права на подношења приговора против упутстава.

Имајући у виду да је Врховно јавно тужилаштво највиша инстанца у јавнотужилачкој организацији Републике Србије, да постоји законом установљена обавеза свих осталих јавних тужилаштвима да поступају по упутствима наведеног тужилаштва то је неопходно:

- успостављење јединствене евиденције свих важећих обавезних упутства Врховног јавног тужилаштва
- упознавање носилаца јавнотужилачке функције и јавнотужилачких помоћника са садржином обавезних упутстава Врховног јавног тужилаштва како непосредном доставом примерка упутства, тако и разматрањем упутстава на колегијуму јавног тужилаштва и предузимање мера у циљу потпуног поштовања и јединственог поступања у складу са обавезним упутствима Врховног јавног тужилаштва
- на интернет порталу Врховног јавног тужилаштва налази се и опција за јавнотужилачку праксу, што ће знатно олакшати рад свих тужилаштава и допринеће ефикаснијем и стручнијем обављању јавнотужилачке функције.

Поглавље 5.

ОДНОС ЈАВНОГ ТУЖИЛАШТВА СА ГРАЂАНИМА, ЈАВНОШЋУ И СРЕДСТВИМА ЈАВНОГ ИНФОРМИСАЊА

5.1. Однос јавног тужилаштва и грађана

Полазећи од самог циља установљивања јавног тужилаштва као самосталног државног органа превасходно надлежног за кривично гоњење учинилаца кривичних

дела за која се гони по службеној дужности, недвосмислено се назире основна, изворна, улога тужилаштва – заштита повређених и угрожених права и слобода грађана, зајемчених Уставом Републике Србије и другим међународноправним документима ратификованих од стране Републике Србије.

Управо из наведених разлога, као један од приоритета јесте предузимање активности у циљу олакшаног приступа правди грађанима, а и дужност тужилаштва је да остварује сарадњу са грађанима и предузима радње у циљу заштите њихових права.

Ради остварења наведеног циља, врши се:

- недељна израда распореда којим су одређени дежурни носиоци јавнотужилачке функције задужени за пријем грађана у циљу подношења кривичних пријава на записник, предлога, молби или других изјава. У складу са наведеним распоредом грађанима се омогућује приступ дежурним стручним лицима свакога радног дана у току радног времена
- како би тужилаштво ефикасно поступало по поднетим пријавама и изјавама потребно је грађанима пружити поуку о основаности изјаве у складу са одредбом Правилника о управи у јавним тужилаштвима, што би опет довело да садржајнијих пријава грађана поднетих на записник
- сагласно одредби Правилника јавни тужиоци и јавнотужилачки помоћници одредили су време за пријем странака и грађана минимум једном недељно, и јединствени списак о времену пријема странака од стране обрађивача предмета истакнут је на огласној табли јавног тужилаштва и на интернет порталу јавног тужилаштва
- израда обрасца кривичне пријаве са прецизно наведеном садржином која обухвата: податке о подносиоцу пријаве, податке о пријављеном лицу, време и место извршења дела, опис радње дела и потпис подносиоца пријаве, који формулар ће бити постављен и на интернет порталу Основног јавног тужилаштва у Панчеву
- израда обрасца притужбе и представке на рад носилаца јавнотужилачке функције са прецизно дефинисаном садржином која обухвата: податке о подносиоцу акта, ознаку предмета у коме поступа обрађивач на кога се односи пријаве, описа радње која представља пропуст и потпис подносиоца акта, који формулар ће бити постављен и на интернет порталу Основног јавног тужилаштва у Панчеву.
- предузимање активности у циљу подизања свести код грађана о могућности подношења кривичне пријаве, представке и притужбе у форми електронског поднеска на адресу електронске поште тужилаштва.

5.2. Однос јавног тужилаштва са јавношћу и средствима јавног информисања

Обавеза успостављања сарадње тужилаштва и средстава јавног информисања у циљу информисања јавности утемељена је одредбама чл. 11. Закона о јавном тужилаштву где је предвиђено да јавно тужилаштво може да упозна јавност о стању криминалитета и другим појавама које запази у раду, као и да јавно тужилаштво може

обавештавати јавност о појединим предметима у којима поступа, а у границама својих законом одређених овлашћења и у складу са интересима поступка, водећи притом рачуна о заштити приватности учесника поступка.

У циљу адекватне примене одредби које регулишу поступак обавештавања јавности планира се :

- одређивање лица задуженог за пружање информација медијима и обавештавање јавности (портпарол) и његове специјализације у области информисања јавности и сарадње са медијима, која би се обезбедила упућивањем на стручне обуке везане за поступање у овој области
- пружање средствима јавног информисања информација о стању криминалитета на територији надлежности јавног тужилаштва у виду статистичких података о којима тужилаштво води евиденцију, а који су прецизно дефинисани годишњим извештајима о раду тужилаштва израђиваним за сваку календарску годину
- одржавање конференција са представницима средстава јавног информисања, које би се одржавале крајем године и на којима би били презентовани статистички подаци који су показатељ улоге тужилаштва у сузбијању криминалитета, те одржавање ванредних конференција у случају догађаја за које постоји посебно интересовање јавности и у случајевима када за то постоји оправдана потреба
- успостављање сарадње портпарола тужилаштва, полиције и надлежног суда ради заједничког иступања пред представницима средстава јавног информисања у циљу пружања истоветних информација и онемогућавања евентуалних фабриковања информација од стране непрофесионалних представника медија
- ажурно и транспарентно пласирање информација о догађајима који интересују јавност путем интернет портала јавног тужилаштва.

Закључни ставови

Програмом рада су дефинисане конкретне и практично остварљиве активности које би функционисање јавног тужилаштва издигле на завидан ниво, те би се њиховим остварењем постигло да Основно јавног тужилаштва у Панчеву функционише у складу са начелима независности, самосталности, непристрасности, на који начин би се остварио и крајњи циљ и смисао постојања тужилаштва – сузбијања криминалитета и репресивне заштите основних права и слобода човека и грађана.

Како од маја месеца 2023. године обављам и функцију в.ф. главног јавног тужиоца у обављају функције уложила сам професионални интегритете, искуство и енергију и остварила добре резултате. Успех који сам постигла у организовању рада у јавном тужилаштву и у оствареном плану за решавање "старих предмета" показују моје организационе способности, вештину комуникације, на зависност у поступању, стручност и самосталност.

Кандидат
Мирјана Милићевић

